

Solucionari (Roca / Cabré)

Opció A

Text de Maria Mercè Roca, *L'Àngel del vespre*, Barcelona, Columna, 1998, p. 177-178.

1. Comprensió del text

Es donen suggeriments només sobre aquelles qüestions més complexes i que convé posar en comú entre tots els correctors.

a) Descriu el tema i les parts bàsiques del text. [1 punt: 0'5 pel tema, 0'5 per les parts]

Tema: Confessió d'una infidelitat / La fi d'un amor i el començament d'un altre

Parts bàsiques del text:

Primera part: línies 1-9, Sara no s'atreveix a entrar a casa per mala consciència i decideix escriure una carta a Sergi.

Segona part: línies 10-19, es reproduïx la carta que ha escrit a Sergi.

Tercera part: línies 20-23, tanca la carta i entra en un estat d'abatiment.

b) Resumeix el contingut del text amb una extensió màxima de 10 línies. [1 punt]

Resposta semioberta.

c) Identifica la tipologia textual i especifica almenys dos trets característics d'aquesta tipologia presents al text. [0'5 punts: 0'25 per la identificació; 0'125 per tret]

Es tracta d'un text narratiu combinat amb seqüències descriptives. És narratiu perquè explica uns fets que van passant a Sara: arriba a casa, no entra, passa per una papereria, compra paper i sobre, va a un cafè on escriu una carta, la signa, la tanca i cau en un estat d'abatiment. Encara que els verbs van en present, com que designen accions que se succeeixen, el relat va avançant. Per un altre costat, la inclusió del gènere epistolar, la reproducció de la carta, dóna més informació sobre els motius d'aquest comportament.

Aquesta progressió narrativa es combina amb la descripció de l'estat d'ànim de Sara. Ara els verbs o els predicats que formen no indiquen accions, sinó estats: *té consciència que...*, *no li agrada gens*, *se sent en falta*, *té les galtes vermelles*, *no sap mentir*, *no té ganes de...*, *transparent com és*, *a ella li sembla que*, etc. Aquest estat d'ànim també es posa de manifest quan utilitza un estil directe en la reproducció de la carta, on, a més, descriu com és l'home de qui s'ha enamorat. En aquest cas, recorre sovint a les construccions copulatives, també característiques de la descripció: *és un home...*, *ell és l'home que...*, etc.

d) Identifica les veus del discurs que hi ha al text. [0'5 punts: 0'25 punts per la identificació de cada veu]

Hi ha dues veus del discurs:

-La del narrador en tercera persona, que sol ser habitual en una novel·la (primer paràgraf i darrer). En aquest cas, el narrador és omniscient ja que no sols explica el que veu, sinó que és també coneixedor dels pensaments del personatge.

-La del personatge de la Sara, que es manifesta en primera persona gràcies a la reproducció de la carta que escriu a Sergi.

2. Anàlisi lingüística del text

a) Indica la pronunciació dels elements subratllats: [1 punt: 0'25 per cada resposta correcta. Si contesten malament, cada error descompta 0'25. El descompte d'aquesta pregunta no pot incidir en altres preguntes]

1. gens (línia 2): sonora
2. leg galtes (l. 2): sonora
3. joc (l. 6): oberta
4. greu (l. 18): tancada

b) Torna a escriure el fragment següent del text (línies 11-13) canviant la referència temporal de present a passat dels verbs subratllats. Tin en compte que ara no comença amb un *T'escric* sinó amb un *Et vaig escriure*: [1 punt: 0'1 per cada verb]

Hi ha diferents possibilitats de correlacions temporals en passat. Ací en mostrem dues, però n'hi pot haver encara més.

Et vaig escriure perquè no em vaig atrevir a dir-te de viva veu el que et volia dir. Vaig saber d'entrada que et vaig fer (t'havia fet) molt de mal i et vaig demanar que em perdonessis, però no vaig voler allargar més aquesta situació nostra, que tu mateix ja vas veure que havia canviat i que no era com abans.

Et vaig escriure perquè no m'atrevia a dir-te de viva veu el que et volia dir. Sabia d'entrada que et feia molt de mal i et vaig demanar que em perdonessis, però no volia allargar més aquesta situació nostra, que tu mateix ja veies que havia canviat i que no era com abans.

c) Digues el significat que adquireixen aquestes paraules al text o indica'n un sinònim. [1 punt: 0'25 per cada resposta correcta]

1. *vermelles* (línia 2): 'del color de la sang'; *roges*.
2. *estar-se* (l. 3): 'no moure's d'un lloc'; *quedar-se, restar*.
3. *gruixut* (l. 6): 'que té un gruix considerable'; *gros*.
4. *s'atura* (l. 9): 'deixar de funcionar, detenir-se'; *es para, es deté*.

3. Expressió i reflexió crítica

a) Explica les aportacions de Vicent Andrés Estellés al gènere poètic. (Extensió: unes 150 paraules) [2 punts]

b) Redacta un text de característiques semblants al de Maria Mercè Roca, sobretot quant al registre, a la tipologia, a les veus del discurs i als recursos expressius, en què intentes justificar una decisió difícil que has pres. (Extensió: unes 150 paraules) [2 punts]

En els apartats de **Comprensió del text** i d'**Expressió i reflexió crítica**, les respostes es valoraran més positivament si responen amb precisió la pregunta, expressen amb claredat i ordre les idees i els conceptes, es presenten ben estructurades (paràgrafs, signes de puntuació, connectors discursius) i demostren un bon domini de la normativa gramatical i de l'expressió lèxica.

Si la redacció presenta errors gramaticals i d'expressió, es descomptaran 0'05 punts per error. Les faltes repetides no es comptaran (p.e.: *del home/del home* o *Castello/Castello*, 1 falta; però, *del hort/del home* o *Castello/qüestio*, 2 faltes). El descompte es farà per preguntes. Si en una pregunta el descompte per errors supera la puntuació de la pregunta, la puntuació serà 0.

Opció B

Text de Jaume Cabré, *La matèria de l'esperit*, Barcelona, Proa, 2005, p. 14-15.

1. Comprensió del text

Es donen suggeriments només sobre aquelles qüestions més complexes i que convé posar en comú entre tots els correctors.

a) Descriu el tema i les parts bàsiques del text. [1 punt: 0'5 pel tema, 0'5 per les parts]

Tema: La lectura / Saber llegir.

Parts bàsiques del text:

Primera part (línies 1-6): la lectura literària com a activitat plaent.

Segona part (línia 7-20): la lectura en general és present en tots els àmbits de la vida.

Tercera part (línia 21-26): hi ha qui llig però no sap interpretar el que llig.

b) Resumeix el contingut del text amb una extensió màxima de 10 línies. [1 punt]

Resposta semioberta.

c) Identifica la tipologia textual i especifica almenys dos trets característics d'aquesta tipologia presents al text. [0'5 punts: 0'25 per la identificació; 0'125 per tret]

Es tracta d'un text argumentatiu. En aquest tipus de textos, tal com passa en aquest, es tria un tema, en aquest cas la lectura, que serveix de base per a expressar l'opinió de l'autor sobre aquest punt. És característic l'ús de la primera persona del singular: *m'adreço, dic, vull recordar, acabo, m'estic referint*, etc.; i de la primera persona del plural per a implicar el destinatari: *som, hem llegit, no ens n'adonem, estem llegint, no tinguéssim*, etc. El text també té un fort component de subjectivitat lligat a la postura que defensa l'autor, com ho posa de manifest les marques de modalització de què parlarem en la pregunta següent: adjectius valoratius, present de subjuntiu, incisos entre parèntesis, etc. Així mateix, l'estructura discursiva del text reflecteix solucions pròpies de l'argumentació com és el cas de la contraposició d'idees que fa palesa la presència dels connectors textuais *però* i *malgrat* en el segon paràgraf i en el tercer, respectivament; o l'ús de les condicionals.

d) Indica i justifica cinc marques de modalització del text. [0'5 punts: 0'1 punt per cada exemple de modalització justificat]

El fet que el text siga argumentatiu afavoreix la modalització, ja que té un component elevat de subjectivitat. Així es pot veure en:

-L'adjectivització valorativa: *màxima, impossible, moltíssimes, glaçats, incapaces*.

-Els adverbis o les expressions adverbials que posen de manifest el parer de l'autor: *constantment, contínuament, pel cap baix*.

-Les comparances subjectives de caràcter rotund: *depenem de la lectura tant com de l'aire que respirem*.

-L'ús del present de subjuntiu i del condicional per a crear expectatives o suggerir fets no constatats realment: *La nostra vida no seria la mateixa si no tinguéssim la capacitat de llegir; que qui ho conegui; malgrat que sigui certa l'afirmació*, etc.

-Els incisos entre parèntesis que serveixen per a remarcar l'opinió de l'autor en el punt que està tractant: *(Dic pel cap baix perquè...), (i jo, en escriure-ho i ...)*.

-El recurs sintàctic a alterar l'ordre canònic dels constituents oracionals amb l'objectiu de guanyar expressivitat, com ara en la tematització de la línia 24: *Amb "que no saben llegir" m'estic referint a...*

2. Anàlisi lingüística del text

a) Indica la pronunciació dels elements subratllats: [1 punt: 0'25 per cada resposta correcta. Si contesten malament, cada error descompta 0'25. El descompte d'aquesta pregunta no pot incidir en altres preguntes]

1. escqla (línia 4): oberta.

2. magatzems (l. 15): tancada.

3. *crisi* (l. 19): sonora.
4. *incapaçes* (l. 25): sorda.

b) A continuació, hem subratllat estructures sintàctiques. Indica el tipus d'oració composta que representen i la funció sintàctica que realitzen. [1 punt; 0'125 pel tipus d'oració; 0'125 per la funció sintàctica]

1. Però abans de prosseguir amb la lectura literària, vull recordar que (línia 7): oració subordinada adverbial de temps; CC de temps.

2. la informació sobre el grup musical del CD que acabem de comprar (l. 14): oració subordinada adjectiva (o de relatiu); CN.

3. el racó dels magatzems on hi havia el CD (l. 15): oració subordinada adjectiva (o de relatiu); CN.

4. Fins i tot s'ha posat de moda dir d'aquell jugador que sap llegir el partit (l. 17-18): oració subordinada substantiva (o completiva); CD.

c) Digues el significat que adquireixen aquestes paraules i expressions al text o indica'n un sinònim. [1 punt; 0'25 per cada resposta correcta]

1. *m'adreço* (línia 1): 'Dirigir la paraula'; *em dirigeixo*.
2. *pel cap baix* (l. 5): 'Si altra cosa no'; *almenys, si més no, com a mínim*.
3. *capir* (l. 19): 'Donar a una cosa un sentit'; *comprendre, interpretar*.
4. *glaçats* (l. 23): 'Sense capacitat de reaccionar'; *gelats, bocabadats, sorpresos*.

3. Expressió i reflexió crítica

a) Descriu la renovació teatral del període que va des de la postguerra fins als anys 70. (Extensió: unes 150 paraules) [2 punts]

b) Escriu un text de característiques semblants al de Jaume Cabré, sobretot quant al registre, a la tipologia i als recursos expressius, en el qual intentes justificar els teus hàbits de lectura en contraposició a les lectures que no t'interessen. (Extensió: unes 150 paraules) [2 punts]

En els apartats de **Comprensió del text** i d'**Expressió i reflexió crítica**, les respostes es valoraran més positivament si responen amb precisió la pregunta, expressen amb claredat i ordre les idees i els conceptes, es presenten ben estructurades (paràgrafs, signes de puntuació, connectors discursius) i demostren un bon domini de la normativa gramatical i de l'expressió lèxica.

Si la redacció presenta errors gramaticals i d'expressió, es descomptaran 0'05 punts per error. Les faltes repetides no es comptaran (p.e.: *del home/del home* o *Castello/Castello*, 1 falta; però, *del hort/del home* o *Castello/qüestio*, 2 faltes). El descompte es farà per preguntes. Si en una pregunta el descompte per errors supera la puntuació de la pregunta, la puntuació serà 0.